

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 298/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovcej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ivetou Lenčేశovou, advokátkou, Farská 50, Nitra, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Tostš 6/2022 z 2. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 8 ods. 4 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práva a slobôd (ďalej len „listina“) a podľa čl. 6, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3, čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. V ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhuje, aby označené rozhodnutie všeobecného súdu zrušil a vrátil mu vec sťažovateľa na nové konanie a prikázal mu tiež prepustiť ho z väzby na slobodu, takisto ústavný súd žiada, aby mu priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 15 000 eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením príslušného vyšetrovateľa Policajného zboru vydaným 24. novembra 2021 vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona. Sudkyňa pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu vydala v uvedenej trestnej veci

na sťažovateľa 4. februára 2022 príkaz na zatknutie sp. zn. 4 Tp 2/2022 (ďalej len „príkaz na zatknutie“), na základe ktorého bol sťažovateľ zatknutý 8. februára 2022 o 9.10 h. Uznesením Špecializovaného trestného súdu č. k. 12 Tp 6/2022 z 9. februára 2022 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) bolo rozhodnuté o vzatí sťažovateľa do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Sťažnosť sťažovateľa podaná proti prvostupňovému rozhodnutiu Špecializovaného trestného súdu bola zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodná uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Tostš 6/2022 z 2. marca 2022 (ďalej len „namietané uznesenie“).

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predostiera v prvom rade námietku o nedostatku vydaného príkazu na zatknutie, ktorý v rozpore s požiadavkami § 73 ods. 2 Trestného poriadku neobsahuje žiaden opis skutku, pre ktorý je sťažovateľ trestne stíhaný. Dôvodí, že účelom tohto ustanovenia je zabezpečenie práva obvineného na obhajobu, keď má byť obvinený priamo v momente zatknutia oboznámený s tým, čo sa mu kladie za vinu v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré sťažovateľovi nebolo podľa jeho vyjadrenia do momentu zatknutia doručené. Tvrdí, že v čase obmedzenia jeho osobnej slobody zatknutím mu skutok, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, nebol známy. V uvedených okolnostiach vidí porušenie jeho namietaných práv, a to podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 4 ústavy, čl. 8 ods. 4 listiny, čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru a čl. 6 charty.

4. Sťažovateľ ďalej namieta, že v jeho prípade absentovali dôvody na zatknutie predpokladané § 73 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak je daný niektorý z dôvodov väzby a obvineného nemožno predvolať, predviesť alebo zadržať a zabezpečiť jeho prítomnosť na výsluchu alebo na inom úkone, vydá v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora príkaz, aby bol obvinený zatknutý. Argumentuje, že podmienky príkazu na zatknutie neboli splnené, predovšetkým z toho dôvodu, že sa na svoj prvý výsluch dobrovoľne dostavil a žiaden iný úkon nebol vo vzťahu k jeho osobe vykonaný. Podľa jeho vyjadrenia z vyšetrovacieho spisu nevyplýva akýkoľvek pokus orgánov činných v trestnom konaní predvolať ho, predviesť alebo zadržať, tak ako to požaduje citované ustanovenie Trestného poriadku. Podľa sťažovateľa sa ani Špecializovaný trestný súd v prvostupňovom rozhodnutí, ani najvyšší súd v namietanom uznesení nezaoberali sťažovateľom namietanou absenciou dôvodov na vydanie príkazu na zatknutie v zmysle § 73 ods. 1 Trestného poriadku napriek tomu, že tieto námietky prezentoval v podanej sťažnosti.

5. V ďalšom bode ústavnej sťažnosti sťažovateľ predkladá tvrdenie, že v súvislosti so zatknutím jeho osoby došlo aj k porušeniu § 73 ods. 4 Trestného poriadku, a to k nedodržaniu zákonnej lehoty 24 hodín, keď má byť zatknutý obvinený dodaný súdu, ktorý príkaz vydal orgánom, ktorý zatknutie zrealizoval bez meškania od zatknutia, najneskôr v uvedenej lehote. Domnieva sa, že toto zákonné ustanovenie bolo v jeho prípade porušené, keďže podľa jeho vyjadrenia bol zatknutý 8. februára 2022 o 9.10 h, následne podľa pokynu sudcu pre prípravné konanie síce toho istého dňa

v poobedňajších hodinách umiestnený do cely predbežného zaistenia, ale až 9. februára 2022 o 13.00 h privedený do budovy Špecializovaného trestného súdu v Pezinku pred sudcu, keď bol až v uvedený deň sudcovi predložený originál zápisnice o zatknutí. Podľa sťažovateľa takýmto postupom bolo citované zákonné ustanovenie porušené. Dodáva, že jeho tvrdenie o prekročení určenej lehoty dokazuje aj skutočnosť, že sudcovi pre prípravné konanie bola predložená časť vyšetrovacieho spisu (konkrétne zväzok IIIA) až 9. februára 2022 (bez uvedenia času predloženia v spise), teda s možnosťou, že sa tak stalo až po uplynutí zákonnej lehoty určenej citovaným § 73 ods. 4 Trestného poriadku. Navyše, dodáva, že bol nesprávne poučený o svojich právach, keď mu bolo po príchode do budovy súdu pred väzobným výsluchom poskytnuté nesprávne listinné poučenie o prípustnej dĺžke lehoty obmedzenia jeho osobnej slobody policajtom (*„Vašu slobodu môže policajt obmedziť na 48 hodín, v tejto lehote musíte byť odovzdaný súdu alebo prepustený na slobodu.“*).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie o porušení jeho práv v súvislosti s obmedzením jeho osobnej slobody, a to v prvotnom štádiu, pri zatknutí, kde podľa mienky sťažovateľa neboli dodržané podmienky určené príslušnými zákonnými ustanoveniami.

III.1. K porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b) dohovoru

7. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta okrem iných práv aj porušenie jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. b) dohovoru. Rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) jednoznačne vymedzila záver, že záruky čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ obvinenia („bien-fondé“) a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného, režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu 46 ods. 1 ústavy (ani čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru [ani čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru], keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07). Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu vydaným v rámci väzobného konania a obsahom označených článkov ústavy, listiny a dohovoru, inými slovami tiež z dôvodu ich neaplikovateľnosti na väzobné konanie

(týkajúce sa rozhodovania o vzatí do väzby), bola sťažovateľom formulovaná námietka porušenia uvedených článkov ústavy, listiny a dohovoru dotknutým rozhodnutím najvyššieho súdu posúdená ako zjavne neopodstatnená.

III.2. K porušeniu práv podľa čl. 6, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 charty

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predostiera aj námietku porušenia čl. 6, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 charty. Ústavný súd poukazuje na čl. 51 ods. 1 charty, podľa ktorého ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie, ako aj na čl. 52 ods. 7 charty, podľa ktorého súdy Únie a členských štátov náležite prihliadajú na vysvetlivky vypracované s cieľom poskytnúť usmernenia pri výklade tejto charty. Z citovaných ustanovení charty vyplýva, že namietané čl. 6, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 charty je potrebné interpretovať v súlade s čl. 51 ods. 1 charty s prihliadnutím na vysvetlivky k charte, ktoré boli 14. decembra 2007 publikované pod 2007/C303/02, ako aj na existujúcu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok z 13. 6. 1989 vo veci 5/88 Wachauf, Zb. 1989, s. 2609; rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925; rozsudok z 18. 12. 1997 vo veci C-309/96 Annibaldi, Zb. 1997, s. I-7493). Súdny dvor Európskej únie potvrdil svoju judikatúru týmto spôsobom: „Navyše, je potrebné si uvedomiť, že požiadavky vyplývajúce z ochrany základných práv v právnom poriadku Spoločenstva sú rovnako záväzné pre členské štáty, pokiaľ vykonávajú právne akty Spoločenstva...“ (rozsudok z 13. 4. 2000 vo veci C-292/97, Zb. 2000, s. I-2737, bod 37). Podľa názoru ústavného súdu, prihliadajúc na citované ustanovenia charty, ako aj na vysvetlivky k charte ako nástroja výkladu, je aplikácia charty v posudzovanej veci vylúčená. Z citovaných ustanovení charty totiž vyplýva, že charta sa v prvom rade vzťahuje na inštitúcie a orgány Únie. V prípade členských štátov, teda aj Slovenskej republiky, je záväzná výlučne vtedy, ak konajú v rámci rozsahu pôsobnosti práva Únie. V prípade sťažovateľa súd rozhoduje o jeho veci na základe vnútroštátneho práva, ktoré nepatrí do pôsobnosti práva Únie, teda nejde o žiaden z prípadov, v ktorých dochádza k implementácii právneho aktu Únie (rozsudok z 13. 7. 1989 vo veci Wachauf, Zb. 1989, s. 2609) alebo k tomu, že by sa Slovenská republika chcela odchyliť od práva Únie (rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925) alebo že by tu existovalo materiálne pravidlo práva Únie, ktoré by sa malo v posudzovanom prípade aplikovať (rozsudok z 25. 3. 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025). Preto túto časť námietok ústavnej sťažnosti ústavný súd posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K porušeniu práv podľa čl. 17 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 dohovoru

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na urýchlenú súdnu kontrolu zákonnosti jeho väzby, s čím je spojená povinnosť nariadenia prepustenia obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 dohovoru (obdobne napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08, III. ÚS 581/2015,

III. ÚS 183/2018). Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na kvalitu preskúmania. Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré sú prenesené do špeciálnych ustanovení čl. 17 ods. 1 a 5 ústavy a čl. 5 dohovoru aplikovateľných na konania týkajúce sa väzby. Jednou z nich je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05, III. ÚS 581/2015, II. ÚS 113/2020).

10. Pri posúdení ústavnej sťažnosti sťažovateľa sa ústavný súd zameril na zodpovedanie otázky, či sa najvyšší súd s relevantnými okolnosťami väzobnej veci sťažovateľa, resp. s tými okolnosťami, na ktoré poukazuje sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné a či konajúcim súdom zvolená a prezentovaná interpretácia aplikovanej právnej úpravy neodporuje jej účelu a zmyslu. Inými slovami, či je obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa zdôvodnené ústavne udržateľným spôsobom. Na tento účel sa ústavný súd oboznámil s obsahom namietaného uznesenia najvyššieho súdu, prvostupňovým rozhodnutím, ako aj s relevantnou právnou úpravou, ktorá bola vo veci sťažovateľa aplikovaná.

11. Z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že k námietke sťažovateľa o absencii opisu skutku, pre ktorý je sťažovateľ stíhaný, najvyšší súd poukázal na to, že sťažovateľ si ešte pred tým, ako bol proti nemu vydaný príkaz na zatknutie, zvolil obhajkyňu, ktorej bol doručený v elektronickej podobe vyšetrovací spis, a to 7. januára 2022, pričom neskôr jej bol v elektronickej podobe poskytnutý aktualizovaný spis 25. januára 2022, z čoho je zrejmé, že uznesenie o vznesení obvinenia sťažovateľovi bolo obhajkyňi doručené ešte pred samotným zatknutím sťažovateľa, pri ktorom bola obhajkyňa sťažovateľa osobne prítomná. Najvyšší súd takisto uviedol, že bezprostredne po realizácii zatknutia sťažovateľa mu bolo uznesenie o vznesení obvinenia doručené pri jeho prvom výsluchu. Ďalej dôvodil, že sťažovateľ v mailovej správe, ktorú adresoval príslušnému vyšetrovateľovi 13. januára 2022, uviedol, že chce vypovedať a vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, objasniť ich a spolupracovať. Na základe uvedeného konštatoval, že sťažovateľ už v tom čase mal vedomosť o skutočnostiach, ktoré sa mu kladú za vinu v dotknutej trestnej veci, a mal teda možnosť a dostatočný čas pripraviť si adekvátnu obhajobu pre prípad obmedzenia jeho osobnej slobody. Napokon dodal, že proti sťažovateľovi sa iné trestné stíhanie nevedie, takže nemohlo dôjsť k zámene s iným trestným stíhaním.

12. Ústavný súd v nadväznosti na v predchádzajúcom bode prezentovanú časť odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu zaujal v prvom rade postoj k námietke sťažovateľa o porušení jeho práva na obhajobu v súvislosti s absenciou opisu skutku v dotknutom príkaze na zatknutie. Poukazuje na judikatúru EŠLP, ktorú štandardne vo svojej rozhodovacej činnosti

zohľadňuje a podľa ktorej nie každá chyba, ktorá sa v príkaze na zatknutie objaví, má za následok, že pozbavenie osobnej slobody, ku ktorému na základe takéhoto príkazu došlo, bude ako také z pohľadu čl. 5 ods. 1 dohovoru nezákonné. Podľa judikatúry ESĽP je pozbavenie osobnej slobody v zásade zákonné, pokiaľ je založené na súdnom príkaze, pričom neskoršie zistenie nadriadeného vnútroštátneho súdu, že súd nižšej inštancie pri vydaní príkazu porušil vnútroštátne právo, nebude mať nevyhnutne spätné vplyv na platnosť pozbavenia osobnej slobody v danom období (Mooren proti Nemecku, rozsudok ESĽP z 9. 7. 2009, č. 11364/03, § 74). V tomto smere podľa ESĽP pri posudzovaní, či ustanovenie čl. 5 ods. 1 dohovoru bolo alebo nebolo rešpektované, je potrebné zásadne rozlišovať medzi príkazmi k pozbaveniu osobnej slobody zjavne neplatnými (napr. ak sú vydané súdom, ktorý tým prekročil svoju právomoc) a príkazmi k pozbaveniu osobnej slobody, ktoré sú *prima facie* platné a účinné, dokiaľ neboli zrušené súdom vyššej inštancie. Príkaz k pozbaveniu osobnej slobody môže byť považovaný za *ex facie* neplatný, pokiaľ vada, ktorá bola uňho zistená, predstavuje „závažný a zjavný rozpor s právom“ vo výnimočnom zmysle stanovenom judikatúrou ESĽP. Okrem prípadu, keď vady predstavujú závažný a zjavný rozpor s právom, môžu byť vady rozhodnutia o pozbavení osobnej slobody napravené vnútroštátnymi odvolaciami súdmi v rámci súdnej kontroly (Mooren proti Nemecku, rozsudok ESĽP z 9. 7. 2009, č. 11364/0, § 75).

13. V nadväznosti na v predchádzajúcom bode citované postuláty judikatúry ESĽP ústavný súd konštatuje, že v okolnostiach prípadu sťažovateľa, proti ktorému bol vydaný príkaz na zatknutie, ktorý neobsahoval opis skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia sťažovateľovi, nemožno pochybenie, ktoré bolo v obsahu dotknutého príkazu na zatknutie zistené, hodnotiť ako závažný a zjavný exces výnimočnej povahy, ktorý by predstavoval tak intenzívny zásah do práv sťažovateľa, že by ho nebolo možné korigovať v nasledujúcich etapách konania, teda v prvostupňovom rozhodovaní o väzbe sťažovateľa, kde prvostupňové rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu už náležitý opis skutku, ktorý sa kladie sťažovateľovi za vinu, obsahuje. Rozhodujúcou okolnosťou, na ktorú ústavný súd v tomto smere prihliadal, je skutočnosť, na ktorú správne poukázal aj najvyšší súd v odôvodnení namietaného uznesenia, a to že sťažovateľ mal už v etape trestného stíhania predchádzajúcej zatknutiu zvolenú obhajkyňu, ktorej orgány činné v trestnom konaní poskytli v plnej miere priestor na účinnú a efektívnu ochranu práv sťažovateľa (sprístupnenie celého vyšetrovacieho spisu vrátane uznesenia o vznesení obvinenia) a ktorá bola navyše pri úkone obmedzenia osobnej slobody zatknutím sťažovateľa osobne prítomná, keďže sa dostavila so sťažovateľom na vopred oznámený výsluch konaný 8. februára 2022. Za takýchto okolností nemožno hovoriť o tom, že by sťažovateľ nemal vytvorené podmienky umožňujúce mu ešte pred zatknutím náležite sa oboznámiť s povahou a obsahom vzneseného obvinenia a účinne sa obhajovať, či už osobne alebo prostredníctvom svojej obhajkyne. V ústavnej sťažnosti sťažovateľa jeho právna zástupkyňa (zároveň obhajkyňa v dotknutom trestnom konaní) navyše nepredostrela žiadne tvrdenie, že by sťažovateľovi informácie takéhoto charakteru pred naplánovaným výsluchom, resp. ešte skôr, neposkytla, kde teoreticky ani takúto situáciu by nebolo možné pripísať na vrub orgánom činným v trestnom konaní, keďže v zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta.

14. Vzhľadom na všetky uvedené predchádzajúce čiastkové závery hodnotí ústavný súd námietku sťažovateľa o zásahu do jeho označených práv v súvislosti s popísaným nedostatkom príkazu na zatknutie (absencia opisu skutku) ako zjavne neopodstatnenú.

15. Okolnosti predchádzajúce vydaniu príkazu na zatknutie, ktoré boli súčasne prezentované ako dôvody útekovvej väzby, u sťažovateľa veľmi podrobne popísal v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia Špecializovaný trestný súd, a s týmto rozhodnutím sa ako s vecne správnym stotožnil najvyšší súd pri posúdení sťažnosti sťažovateľa. Špecializovaný trestný súd uviedol, že sťažovateľ spolu s ostatnými spoluobvinenými v predmetnej trestnej veci sa stal objektom tzv. policajného rozpracovania približne v novembri 2021, kde sa plánoval proti skupine spoločný hromadný „zárok“ vrátane vykonania domových prehliadok, ktorý bol zrealizovaný 25. novembra 2021 vo vzťahu ku všetkým spoluobvineným, s výnimkou sťažovateľa. Sťažovateľ si totiž ešte 17. novembra 2021 kúpil tzv. otvorené letenky (bez termínu návratu) do Mexika pre seba a ostatných členov rodiny, 18. novembra 2021 rezervoval pobyt a 22. novembra 2021 odletel mimo územia Európskej únie. Špecializovaný trestný súd poznamenal, že uvedenú skutočnosť posudzoval v kontexte zistenej informácie, že sťažovateľ mal ako člen zločineckej skupiny disponovať informáciami z prostredia Policajného zboru, kde tieto informácie mal vedieť využívať v prospech tejto skupiny. Na základe uvedeného Špecializovaný trestný súd konštatoval, že náhly odchod sťažovateľa spolu s rodinou do ďalekej cudziny nijako nenasvedčuje dlhodobému plánovaniu rodinnej dovolenky, ale skôr nasvedčuje cieľnému vyhnutiu sa hroziacemu zásahu orgánov činných v trestnom konaní. Špecializovaný trestný súd ďalej dôvodil, že sťažovateľ sa dozvedel o vedenom trestnom stíhaní najneskôr počas pobytu v zahraničí, keďže mu jeho otec 10. januára 2022 zvolil v predmetnej trestnej veci obhajkyňu. Napriek tomu sa po prilete z Mexika 19. januára 2022 nevrátil do miesta trvalého pobytu, ale zostal na neznámom mieste (údajne v Rakúsku) z dôvodov dobrovoľnej karantény, hoci sa podľa vlastných slov v Rakúsku ani netestoval. Sťažovateľ podľa vyjadrenia Špecializovaného trestného súdu nemožnosť telefonickú komunikáciu odôvodňoval tvrdením, že mu bol mobilný telefón odcudzený alebo ho stratil, pričom nevedel uviesť, či sa tak stalo už pred odletom do zahraničia. Takéto tvrdenia sťažovateľa sa javili konajúcemu súdu ako nevierohodné, keďže v dnešnej dobe typickej každodenným využívaním mobilného telefónu je prakticky nemožné nevšimnúť si jeho stratu alebo odcudzenie, pričom to platí o to viac za okolností, keď mal sťažovateľ cestovať na dlhší čas do zahraničia. Podľa Špecializovaného trestného súdu tak nebolo možné vylúčiť cieľné obmedzenie telefonickú komunikáciu sťažovateľom v snahe eliminovať GPS lokalizáciu jeho pobytu. Sťažovateľ podľa vyjadrenia konajúceho súdu ani po údajnom návrate na územie Slovenska však nebol zastihnutelný na adrese trvalého pobytu, pričom ide o miesto, ktoré následne uviedol ako adresu na doručovanie. Podľa Špecializovaného trestného súdu v spojitosti s hrozbou uloženia vysokého trestu (5 až 10 rokov) sťažovateľovi možno u neho opodstatnene uvažovať o hroziacich útekových aktivitách. Konajúci súd napokon uzavrel, že samotný jednorazový akt spočívajúci v príchode sťažovateľa na určený termín výsluchu nemôže zásadným spôsobom eliminovať obavu z úteku, ktorú sťažovateľ svojím dovtedajším správaním vyvolal, keď zároveň len nedávno preukázal, že disponuje finančnými prostriedkami a je tak schopný promptne zareagovať a opustiť miesto trvalého pobytu spolu s rodinou na dlhší čas, aby sa vyhol trestnému stíhaniu.

16. Z odôvodnenia príkazu na zatknutie vyplývajú tieto relevantné skutočnosti:

Po sťažovateľovi bolo vzhľadom na nemožnosť doručiť mu uznesenie o vznesení obvinenia a nemožnosť jeho zadržania vyhlásené 7. decembra 2021 pátranie.

V dňoch 22. decembra 2021 a 5. januára 2022 bola v mieste trvalého pobytu neúspešne vykonaná operatívna previerka k zisteniu pobytu sťažovateľa.

Sťažovateľ na základe predchádzajúcej mailovej výzvy príslušného vyšetrovateľa tohto 19. januára 2022 mailom informoval, že sa vráti na územie Slovenskej republiky 28. januára 2022 a vykoná na Slovensku päťdňovú karanténu, pričom sa po jej vykonaní v prípade negatívneho testu na COVID-19 môže okamžite dostaviť na výsluch.

Sťažovateľ sa 19. januára 2022 po prilete z Mexika nevrátil na adresu trvalého pobytu, čo bolo zistené operatívnymi previerkami vykonanými 26. januára 2022 v mieste trvalého pobytu sťažovateľa, ako aj previerkami v uvedený deň vykonanými u viacerých jeho príbuzných, ktorí nevedeli uviesť, kde sa sťažovateľ nachádza a kedy sa vráti do miesta svojho trvalého pobytu.

Dňa 26. januára 2022 bol vykonaný pokus o telefonický kontakt so sťažovateľom, ktorý bol neúspešný.

Dňa 31. januára 2022 bola neúspešne v mieste trvalého pobytu sťažovateľa vykonaná operatívna previerka k zisteniu jeho pobytu a tiež previerka u príbuzných sťažovateľa, ktorí nevedeli uviesť, kde sa sťažovateľ nachádza.

17. V kontexte v predchádzajúcich bodoch citovaného odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu a odôvodnenia príkazu na zatknutie zaujal ústavný súd stanovisko aj k námietke sťažovateľa o porušení jeho označených práv v dôsledku nesplnenia zákonných dôvodov na vydanie príkazu na zatknutie podľa § 73 ods. 1 Trestného poriadku.

17.1. Podľa § 73 ods. 1 Trestného poriadku ak je daný niektorý z dôvodov väzby a obvineného nemožno predvolať, predviesť alebo zadržať a zabezpečiť jeho prítomnosť na výsluchu alebo na inom úkone, vydá predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora príkaz, aby bol obvinený zatknutý.

17.2. Ústavný súd s prihliadnutím na opis skutočností prezentovaných v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu a v odôvodnení dotknutého príkazu na zatknutie je toho názoru, že v čase vydania príkazu na zatknutie zjavne existovali relevantné skutočnosti, ktoré mohli jeho vydanie celkom náležite podporiť. Sťažovateľ sa totiž dlhodobo zdržiaval na neznámom mieste, bolo vyhlásené pátranie po jeho osobe a nedodrжал prísľub dosiahnuteľnosti (návrat na Slovensko v určený termín), ktorý poskytol vyšetrovateľovi po skontaktovaní sa s ním prostredníctvom mailovej komunikácie.

17.3. K obmedzeniu osobnej slobody sťažovateľa došlo po tom, čo sa dobrovoľne dostavil na naplánovaný termín výsluchu 8. februára 2022. Možno konštatovať, že okolnosti posudzovanej situácie sťažovateľa sú špecifické. Dôvody na vydanie príkazu v čase jeho vydania zjavne existovali, obmedzenie osobnej slobody na základe dotknutého príkazu sa však zrealizovalo po tom,

čo sa sťažovateľ dobrovoľne dostavil na výsluch. V uvedenej situácii tak bolo príliehavejšie obmedziť osobnú slobodu sťažovateľa na základe inštitútu zadržania (podľa § 86 ods. 1 Trestného poriadku, ak je tu niektorý z dôvodov väzby podľa § 71 a pre neodkladnosť veci nemožno rozhodnutie o väzbe vopred zadovážiť, môže policajt obvineného zadržať predbežne sám). S odkazom na už citovanú judikatúru ESLP (pozri bod 12 odôvodnenia tohto uznesenia) ústavný súd konštatuje, že označená situácia v žiadnom prípade nepredstavuje „závažný a zjavný rozpor s právom“ výnimočného charakteru, reálne dôvody na obmedzenie osobnej slobody totiž v čase vykonania tohto obmedzenia, teda dôvody na zadržanie existovali a boli následne Špecializovaným trestným súdom v prvostupňovom rozhodnutí v rámci dôvodov na útekovú väzbu sťažovateľa veľmi precízne popísané, kde ich ústavný súd hodnotí ako dostatočne konkrétne a náležité argumenty podporujúce zákonnosť postupu pri rozhodovaní o útekovvej väzbe sťažovateľa.

18. Vzhľadom na čiastkové závery uvedené v predchádzajúcom bode tohto uznesenia kvalifikuje ústavný súd námietku sťažovateľa o porušení jeho namietaných práv v dôsledku nesplnenia podmienok na vydanie príkazu na zatknutie zakotvených v § 73 ods. 4 Trestného poriadku ako zjavne neopodstatnenú.

19. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia námietku sťažovateľa o porušení ustanovenia § 73 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého orgán, ktorý obvineného na podklade príkazu zatkol, je povinný ho bez meškania, najneskôr však do 24 hodín, dodať súdu, ktorého sudca príkaz vydal, pričom ak sa tak nestane, musí byť obvinený prepustený na slobodu, zodpovedal vysvetlením, že dodržanie stanovenej lehoty neznamená, že v tejto lehote musí byť zatknutá osoba fyzicky predvedená priamo pred sudcu, dodanie sa realizuje odovzdaním zápisnice o zatknutí, čím sa zatknutá osoba dostáva do dispozície sudcu. Na uvedenom mieste odpovedal aj na argumentáciu sťažovateľa o oneskorenom dodaní časti spisového materiálu, keď uviedol, že je námietka sťažovateľa nedôvodná, keďže sudca pre prípravné konania rozhodujúci o väzbe sťažovateľa mal v čase väzobného výsluchu predmetnú časť spisového materiálu k dispozícii. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa o nesprávnom poučení o prípustnej dĺžke lehoty obmedzenia jeho osobnej slobody policajtom poskytnutím listinného poučenia v budove Špecializovaného trestného súdu pred väzobným výsluchom najvyšší súd argumentoval, že sťažovateľovi bolo v rozhodnom čase, a to 8. februára 2022 v čase od 9.10 h do 9.25 h poskytnuté v uvedenom smere správne poučenie, oboznámenie s ktorým potvrdil sťažovateľ aj vlastnoručným podpisom.

20. Ústavný súd uvádza, že prezentovanú argumentáciu sťažovateľa, ktorou sa snaží podložiť svoje tvrdenie o nedodržaní dotknutej zákonnej lehoty, hodnotí ako scestný a účelový sofizmus. Účelom dotknutej právnej úpravy regulujúcej lehoty súvisiace so zatknutím a následným väzobným rozhodovaním je zaistiť, aby súdu, ktorý príkaz na zatknutie vydal, bola zatknutá osoba dodaná do 24 hodín od zatknutia v tom zmysle (dodania), aby dotknutý sudca získal vedomosť a bezprostredne na to mal súčasne vytvorené možnosti k realizácii tak technických úkonov, ako aj vlastných procesných úkonov smerujúcich k väzobnému rozhodnutiu na ten účel, aby sudca stihol v lehote do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch v lehote do 72 hodín od prevzatia (dodania zatknutého) vypočúť zatknutú osobu a rozhodnúť o jej väzbe alebo o jej prepustení na slobodu. Akým spôsobom si sudca v lehote, ktorú mu právna úprava dáva

k dispozícii (48 hodín, prípadne 72 hodín od dodania zatknutého), zorganizuje realizáciu jednotlivých technických úkonov a vlastných procesných úkonov väzobného rozhodovania, teda kedy nariadi umiestnenie zatknutého do cely, kedy mu v priebehu plynúcej lehoty bude predložený potrebný spisový materiál a kedy vykoná väzobný výsluch, je jeho vec, podstatné je, aby stanovenú lehotu 48 hodín (eventuálne 72 hodín) dodržal, a teda do jej ukončenia vydal rozhodnutie o väzbe, a aby súčasne prijaté väzobné rozhodnutie spĺňalo všetky ústavné parametre. Inými slovami, pre zaistenie práv zatknutého je podstatné, aby sa do 24 hodín od zatknutia dostal do sféry pôsobenia sudcu súdu, ktorý vydal príkaz na zatknutie, a aby tento sudca prijal väzobné rozhodnutie najneskôr do 48 hodín (eventuálne do 72 hodín) od momentu, čo sa zatknutý do sféry jeho vplyvu dostal. V sťažovateľovom prípade je z obsahu prvostupňového rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu (str. 6 odsek piaty), ako aj z priloženého príkazu na umiestnenie osoby do CPZ z 8. februára 2022 zjavné, že sudcovi pre prípravné konanie bolo zatknutie sťažovateľa oznámené 8. februára 2022 o 9.51 h, keď vzápätí vydal sudca pre prípravné konanie ešte 8. februára 2022 príkaz na umiestnenie sťažovateľa do cely policajného zaistenia podľa § 42 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a na jeho predvedenie k väzobnému výsluchu na 9. február 2022 o 13.00 h. Je nespochybniteľné, že sťažovateľ bol príslušnému sudcovi „dodaný“ 8. februára 2022 (konkrétne o 9.51 h), teda v rámci inkriminovanej 24 hodinovej lehoty predpísanej zákonom. Vo vzťahu k čiastkovej námietke sťažovateľa, že mu bolo tesne pred vykonaním väzobného výsluchu poskytnuté nesprávne poučenie o lehote obmedzenia osobnej slobody policajtom (sťažovateľovi bolo omylom poskytnuté listinné poučenie týkajúce sa zadržanej osoby), ústavný súd uvádza, že ide o formálne procesné pochybenie orgánu verejnej moci, ktoré nemalo žiaden vplyv na zachovanie sťažovateľom namietaných práv (sťažovateľ je toho názoru, že takýmto postupom došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu). Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nijako nevysvetlil, akým spôsobom sa označená situácia premietla do porušenia ním namietaných práv, pričom ústavný súd je toho názoru, že logika veci jasne vypovedá o tom, že poučenie o nesprávnej dĺžke lehoty obmedzenia jeho osobnej slobody policajtom (po zatknutí), keď toto poučenie bolo poskytnuté sťažovateľovi v čase, keď už bol sťažovateľ dávno predtým odovzdaný súdu, za súčasného dodržania inkriminovanej lehoty 24 hodín je úplne irelevantné a nemohlo mať absolútne žiaden vplyv na jeho právo účinne spochybňovať dôvody väzby pred súdom.

21. Vzhľadom na čiastkové závery uvedené v predchádzajúcom bode tohto uznesenia kvalifikuje ústavný súd námietku sťažovateľa o porušení § 73 ods. 4 Trestného poriadku ako zjavne neopodstatnenú.

III.4. Záver

22. Namietané uznesenie najvyššieho súdu sa vzhľadom na predchádzajúce závery ústavnému súdu nejaví ako nezdôvodnené, a teda svojvoľné. Ústavný súd je toho názoru, že najvyšší súd uviedol vo svojom rozhodnutí dostatočne konkrétne a náležité dôvody, prostredníctvom ktorých sťažovateľovi vysvetlil regulárnosť postupu v prvotnom štádiu obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa.

23. Vychádzajúc z prezentovaných čiastkových záverov, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietol.

24. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu